

Intensjonsavtale mellom kommunene: Vegårshei, Gjerstad, Tvedestrand, Risør og Arendal

1. Innledning

Gjerstad kommune, Risør kommune, Vegårshei kommune, Tvedestrand kommune og Arendal kommune (nedenfor kalt 5K-Øst) har forhandlet fram en felles plattform for etableringen av en ny kommune.

Avtalen bygger på en oppfatning om at vi sammen står bedre rustet til å håndtere regionens samfunnsutvikling (befolkningsutvikling, næringsvekst, infrastruktur). Kompleksiteten i framtidige utfordringer, endrede forutsetninger for kommunesektorens inntekter og omfattende bruk av interkommunale ordninger medfører behov for endring av dagens struktur.

Avtalen behandles i hvert enkelt kommunestyre i april, og danner eventuelt basis for det videre arbeid fram mot en endelig beslutning i juni 2016. Hvert enkelt kommunestyre bestemmer seg for om kommunen skal søke om kommunesammenslåing.

Avtalen trer først i kraft når samtlige fem kommunestyrer har vedtatt likelydende avtaler i sine respektive kommunestyrer.

Avtalen her har som utgangspunkt å etablere en ny kommune fra og med 1.1.2020.

2. Visjon

- ***Sterkere sammen!***

3. Hovedmål

- Utvikle det samlede tjenestetilbudet i hele kommunen
- Frigjøre ressurser slik at prioriterte tjenester til innbyggerne kan forbedres
- Øke vekstkraften innen næringsliv og befolkning
- Forsterke stedsutviklingen i hele kommunen gjennom tilrettelegging for boligbygging og næringsutvikling
- Forsterke lokaldemokratiet gjennom mer direkte folkevalgt styring, det vil si færre interkommunale styringsorganer
- Skape mer attraktive arbeidsplasser
- Bedre forutsetningene for å løse levekårsutfordringene, blant annet med fokus på tidlig innsats.
- Forsterke arbeidet for å nå nasjonale og internasjonale klimamål
- Sterkere gjennomslag i samferdselsspørsmål og andre infrastruktursaker, inkludert kollektivtransport.

4. Kommunenavn og symboler

Den nye kommunen må få et nytt navn som virker mest mulig samlende.

Navnet på den nye kommunen skal være et annet enn navnet på dagens kommuner.

Etter at søknad om kommunesammenslåing er sendt, skal Fellesnemnda (jfr. kap. 11) gjennomføre en prosess for fastsettelse av kommunenavn og utforming av nytt kommunevåpen, ordførerkjede og grafisk profil. Fellesnemnda vedtar navnet på kommunen innen 01.04.17.

5. Identitet

Identitet og følelsen av å høre hjemme et sted, er viktig for at mennesker skal trives. Identitetsfølelsen er i sterkere grad knyttet til bosted og lokalsamfunn enn til den kommunen den enkelte bor i. Det er derfor viktig at den nye kommunen legger til rette for at gode lokalsamfunn består og blir videreutviklet.

Den nye kommunen skal romme mange store og viktige arrangementer av ulik karakter. Innbyggernes delaktighet og eierskap til disse arrangementene er viktig for å bygge stolthet og identitet på tvers av dagens kommunegrenser. Den nye kommunen skal derfor bidra aktivt for å opprettholde og videreutvikle disse.

Den nye kommunen skal etableres, driftes og videreutvikles med respekt for stedenes tradisjoner og særpreg. Samarbeidet om sammenslåing skal preges av likeverdighet, raushet og forståelse for hverandres ståsted, kultur og identitet.

Kommunen skal tilrettelegge for et levende organisasjonsliv og gode vilkår for frivillig arbeid. Dette innebærer å legge til rette for bygging og videreutvikling av lokale arenaer og gode møteplasser i alle deler av kommunen.

Den nye kommunen skal være språknøytral.

6. Tjenestekvalitet og forvaltning

Den nye kommunen skal levere gode, likeverdige og framtidsrettede tjenester til innbyggerne i hele kommunen.

Tjenester innbyggerne har behov for i hverdagen skal leveres i nærmiljøet der folk bor. Eksempler på slike tjenester er barnehage, skole, helse- og omsorgstjenester og servicetjenester.

Den nye kommunen skal utøve saksbehandling som ivaretar innbyggernes rettsikkerhet og krav til god forvaltningsskikk.

Kommunens administrasjon skal organiseres på en måte som skaper sterke fagmiljø. Det skal som hovedprinsipp organiseres etter en desentralisert modell som sikrer at hele kommunen så langt som mulig blir tatt i bruk. Den administrative og politiske ledelse lokaliseres til Arendal.

Den nye kommunen skal ikke delta i formelle interkommunale samarbeidsorgan ut over det som er helt nødvendig. Dette for å tilbakeføre styring og kontroll over tjenesteproduksjonen til folkevalgte organer i størst mulig grad.

Alt interkommunalt samarbeid revurderes når den nye kommunestrukturen er avklart.

7. Lokaldemokrati

Kommunen skal ha et aktivt lokaldemokrati med bredest mulig representativitet. Den politiske organiseringen i kommunen skal sikre lokal innflytelse i alle deler av kommunen og samtidig sørge for gode prosesser og beslutningsdyktighet i saker som angår utvikling av kommunen som helhet.

Den nye kommunen skal være organisert etter formannskapsmodellen, med komitéer og med partssammensatt utvalg. Kommunestyret skal ha 59 medlemmer, for å sikre representativitet og samtidig kunne arbeide effektivt med politiske prosesser og beslutninger.

Det utvikles en plan for nærdemokratiarbeidet i samråd med grender og velforeninger i kommunen, herunder også samarbeid med lag, foreninger og frivilligheten. Kommunedelsutvalg vurderes som ett av flere alternativ.

Det politiske arbeidet i kommunen drives etter en mest mulig desentralisert modell. Det vil si at møter i kommunestyre, formannskap og komiteer holdes på ulike steder i kommunen der det er mulig. Det legges også vekt på at politikere og rådmann er tilgjengelig for kommunedelsutvalg og ulike interessegrupper.

Lokaldemokrati og innbyggerdialog styrkes gjennom aktivt informasjonsarbeid via sosiale medier og andre Internettløsninger. Kommunen skal preges av åpenhet i alt politisk arbeid.

8. Samfunnsutvikling

Den nye kommunen skal fokusere på utvikling i hele kommunen, med vekt på å styrke attraktiviteten til eksisterende byer, lokalsentre og bygder. For å bidra til dette skal det etableres lokale kultur- og utviklingsfond.

Kulturtilbud, bibliotek og aktiviteten i frivillig sektor er viktige byggesteiner i utviklingen av attraktive steder. Dette skal prege politikken i den nye kommunen.

Gjennom politiske virkemidler, som for eksempel kommunal tilrettelegging av boligtomter, skal kommunen sørge for boligbygging der hvor markedet ikke løser oppgaven.

Det grønne og blå skiftet, som vil utfordre samfunnsutviklingen lokalt, regionalt, nasjonalt og internasjonalt i årene som kommer, gjør det nødvendig for den nye kommunen å ha dette som underlag for all samfunnsutvikling.

Etablering av ny kommune skal øke vår konkurransekraft ved etablering av nye offentlige og private næringsvirksomheter, og bedre rammevilkårene for vekst i vårt eksisterende næringsliv og folketall.

Vekst i sysselsettingen vil danne grunnlag for redusert arbeidsledighet og bidra til å øke sannsynligheten for at vi lykkes bedre med å løse levekårsutfordringene som preger vårt område i dag.

For å styrke næringsutviklingen

- Forsterke arbeidet med lokale gründere og bedriftsetablerere
- Stimulere til innovasjon og utvikling av eksisterende virksomheter
- Primærnæringene er viktige for bosetting og næringsliv i store deler av den nye kommunen. Investeringstilskudd og andre måter å støtte opp om primærnæringene skal vektlegges.
- Videreutvikle og forsterke eksisterende sentra

Særskilte tiltak rettet mot næringsutviklingen i østre del av kommunen

- Satsing på nytt næringsområde på Grenstøl
- Videre utvikling av næringsområdene Risør Næringspark (Moland) og Brokelandsheia
- Satsing på næringsområder på Ubergsmoen

For å sikre og utvikle kompetansemiljøene i den nye kommunen

- Videre utvikling av de videregående skolene i Arendal, Tvedestrand og Risør
- Arbeid aktivt for å beholde fylkeskommunale og statlige kompetansearbeidsplasser i den nye kommunen, herunder særskilt fokus på Sørlandet sykehus, Arendal, og Fylkesmannsembetet i tillegg til eksisterende virksomheter som p.t er lokalisert i kommunen
- Arbeide aktivt med å legge til rette for etablering av nye offentlige og private kompetansearbeidsplasser i den nye kommunen.

For å binde den nye kommunen og regionen sammen, er følgende tiltak særskilt viktige

- Kopling av Vestfoldbanen og Sørlandsbanen med stasjon på Brokelandsheia
- 4 – felts E – 18 Risør – Tvedestrand
- Oppgradering av fylkesvei Vegårshei – Risør
- Oppgradering av fylkesvei Vegårshei – Sundebu
- Oppgradering av fylkesvei Tvedestrand – Gjeving
- Videre utvikling av Arendal Havn Eydehavn, inkl. ny adkomstvei.
- Fiber og bredbåndsdekning i hele kommunen

9. Økonomi

Den nye kommunen skal ha en forutsigbar og balansert økonomi, og forbli solid i et langsiktig perspektiv.

Den nye kommunen skal innrette sin økonomi slik at den er robust, og har evne til større investeringer og svingninger driftsnivået. Målsetning er økt økonomisk handlingsrom.

Kommunale avgifter og betalingssatser, samt eiendomsskatt, skal harmoniseres. Dette arbeidet skal starte opp før sammenslutningen. Effektivisering som følge av kommunesammenslåingen forventes å gi grunnlag for reduserte betalingssatser innenfor rammen av selvkostprinsippet.

Kommunenes posisjoner i fond, stiftelser, aksjeselskaper og pensjonsfond skal gjennomgås og avklares før sammenslutningen. Tilsvarende gjennomgang skal også gjøres for kommunenes garantiforpliktelser.

Kommunens eiendomsforvaltning skal samordnes.

Vedtatte investeringsprosjekter skal gjennomføres som planlagt. Det legges til grunn at prosjektene er fullfinansiert.

For perioden fram til etablering av ny kommune, skal det utarbeides felles politikk for økonomiforvaltningen i kommunene.

Effektiviseringsgevinster som følge av sammenslåingen skal spesielt benyttes til stedsutvikling og utvikling av tjenestene i den nye kommunen. Det skal benyttes minst 100 mill. kroner pr år til slik utvikling (jfr. pkt. 8).

10. Arbeidsgiver

Dyktige ansatte med trygge og forutsigbare ansettelsesforhold danner grunnlaget for å kunne gi gode tjenester til befolkningen. Kommunen har et stort behov for arbeidskraft og kompetanse. Det er

viktig å legge forholdene til rette slik at arbeidstakerne ønsker å fortsette å jobbe i den nye kommunen.

Innenfor deler av kommunens virksomhet vil kommunesammenslåingen medføre reduksjon av bemanning, f.eks forventes det en vesentlig effektivisering innenfor administrasjon. Ettersom den nye kommunen vil ha 4 år på å forberede sammenslåingen, vil tilpasning av bemanningen kunne gjennomføres ved naturlig avgang uten oppsigelser. Ansatte som berøres av kommunesammenslåingen gis derfor en ansettelsesgaranti i kommunen. Det vil si at ingen skal sies opp som følge av kommunesammenslåingen. Eventuelt overtallige skal tilbys andre oppgaver i den nye kommunen. Nye oppgaver og arbeidssted kan være aktuelt. Effektiviseringstiltak gjennomføres ved naturlig avgang. KS' retningslinjer for omstilling skal legges til grunn for prosessen. Ansatte som får nye stillinger, skal få tilbud om kompetanseheving i tråd med gjeldende avtaleverk.

Lønn skal harmoniseres så raskt dette praktisk og økonomisk lar seg gjennomføre.

Ved omplassering/overgang til lavere lønnet stilling som følge av kommunesammenslåingen, skal arbeidstakeren beholde sin nåværende lønns plassering som en personlig ordning (jfr. Hovedtariffavtalen § 3.4).

Den nye kommunen skal vektlegge utvikling av et godt trepartssamarbeid. Med trepartssamarbeid menes i denne sammenhengen et tett samarbeid mellom politikere, administrativ ledelse og fagforeninger.

Ansatte i interkommunale ordninger som avvikles, skal ivaretas på samme måte som andre ansatte

11. Fellesnemnd og partssammensatt utvalg

1. Fellesnemnd

Det overordnede målet for fellesnemnda er å forberede, samordne og gjennomføre arbeidet med å etablere og bygge den nye kommunen.

Fellesnemnda består av 7 kommunestyrepolitikere (med varamedlem) fra hver kommune. Nemnda velger selv leder og nestleder.

Arbeidstakerorganisasjonene oppnevner en representant (med vara) fra hver kommune med møte- og talerett. Arbeidstakerorganisasjonene oppfordres til å sørge for at alle hovedsammenslutningene blir representert.

Mandatet for fellesnemnda skal vedtas i alle kommunestyrene høsten 2016. I inndelingsloven er det få regler om hvilke oppgaver fellesnemnda skal ha, men det slås fast at nemnda skal ta hånd om det forberedende arbeidet med økonomiplanen og med budsjettet for det første driftsåret etter at sammenslåingen er iverksatt.

Fram til Stortinget har vedtatt ny kommunestruktur, etableres fellesnemnd som et interimsstyre. Den midlertidige fellesnemnda/interimsstyret skal ha samme oppgaver og fullmakter som fellesnemnda, så langt det er rettslig mulig (bygges på de alminnelige regler om interkommunale samarbeid).

2. Partssammensatt utvalg

Fellesnemnda utvidet med to hovedtillitsvalgte fra hver kommune oppnevnes som partssammensatt utvalg i henhold til kommunelovens og hovedavtalens bestemmelser om administrasjonsutvalg. Arbeidstakerorganisasjonene oppfordres til å sørge for at alle hovedsammenslutningene blir representert blant de 10 arbeidstakerrepresentantene.

12. Involvering og informasjon

Fellesnemnda skal utarbeide en kommunikasjonsstrategi for sammenslåingsprosessen. Videre skal nemnda legge til rette for god informasjonsflyt og sikre god innflytelse for ansatte og innbyggere. Kommunens innbyggere og ansatte skal holdes løpende orientert om sammenslåingsprosessen og fellesnemndas løpende arbeid.

Herved bekreftes at dette er resultatet fra forhandlingsmøtet på Lyngørporten 6.-7. april 2016

Ordfører Risør kommune

Ordfører Gjerstad kommune

Ordfører Vegårshei kommune

Ordfører Tvedestrand kommune

Ordfører Arendal kommune